

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/540
Karar No : 2016/4242

REKABET KURUMU
Tarih : 24.03.2017
Sayı : 2019

Davacı : Aysan Çevre Işıklandırma Malzemeleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Vekili : Av. Ö. Fatih ŞİMDİ
Cumhuriyet Bulvarı Keresteci Apt. No:203/5 Alsancak / İZMİR

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent / ANKARA
Vekili : Av. Nuran İNAN - Aynı adreste

Davanın Özeti : Dava; Elkamet Kunststofftechnik GmbH'nin (Elkamet), davacı şirkete mal vermeyi kesmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiğiinden bahisle yapılan önaraştırma sonucunda soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.11.2009 tarih ve 09-50/1238-312 sayılı kararının; Elkamet'in hakim durumda olduğu, söz konusu şirketin kendilerine uzun bir süre mal sağladıktan sonra haklı ve objektif nedenlere dayanmaksızın mal vermeyi kestiği ve bir daha mal vermediği, hakim durumda olan Elkamet'in alıcılar arasında ayrımcılık yaptığı, Kurul'un münhasır temsilcilik konusunda hatalı değerlendirmeler yaptığı, 1999-2000 yılları arasında rekabetin ihlâl edildiği, bu dönemlerden sonra yapılan 01.07.2003 tarihli bir anlaşmanın şikâyete konu ihlâli ortadan kaldırmayacağı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin Düşüncesi : Dava; Elkamet Kunststofftechnik GmbH'nin (Elkamet), davacı şirkete mal vermeyi kesmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 6. maddesini ihlâl ettiğiinden bahisle yapılan önaraştırma sonucunda soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.11.2009 tarih ve 09-50/1238-312 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış; "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/540
Karar No : 2016/4242

Dava dosyasının incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesinin 15.06.2009 tarih ve E:2007/8483, K:2009/6652 sayılı iptal kararı üzerine düzenlenen 2009-2-206/ÖA-09-EÖ sayılı önaraştırma raporunun Rekabet Kurulu tarafından görüşülmesi sonucu dava konusu kararla, davacı şirketin şikâyetinin 4054 sayılı Kanunun 6. maddesi çerçevesinde değerlendirildiği, Avrupa Birliği rekabet hukuku uygulamalarında, pazarda hâkim durumda olan bir işletmenin satış yapmayı reddetmesi ya da satıştan kaçınması, pazarda rekabeti azaltmak ya da tümüyle ortadan kaldırmak amacına yönelik olduğu veya bu etkiyi haiz olduğu ölçüde yasaklandığı, buna paralel olarak, Rekabet Kurulu'nun 19.10.2004 tarih ve 04-66/949-227 sayılı kararına göre mal vermeyi kesmenin 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesinde; mal vermeyi reddeden teşebbüsün hâkim durumda olması, hâkim durumdaki teşebbüsün uzun süre mal vermekte olduğu müşterisine mal vermeyi reddetmesi ve mal vermeyi kesmenin objektif gerekçelere dayanmaması, teşebbüsün bazı müşterilere mal satarken bazılarına ürün vermeyi reddetmesi, mal vermeyi kesmesinin rekabeti kısıtlayıcı amacı olup olmadığı kriterlerinin birlikte dikkate alınması gerektiğinin ortaya konulduğu, olayda ise öncelikle hâkim durumdaki teşebbüsün uzun süre mal vermekte olduğu müşterisine mal vermeyi reddetmesi ve mal vermeyi kesmenin objektif gerekçelere dayanmaması koşulunun gerçekleşmediğinin görüldüğü, çünkü iki şirket arasında ortada uzunca bir süre devam eden bir ticari ilişkinin bulunmadığı, diğer yandan mal vermeyi reddetme eyleminin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmesi için ilgili piyasadaki rekabetin azalmasının amaçlanması ve mal vermeyi kesmek için makul bir sebebin olmaması gerektiği, dosya konusu olayda, yurt dışında mukim bir teşebbüs (Elkamet), Türkiye'de kendi ürünlerinin dağıtımını için biri münhasır, diğeri münhasır olmayan (davacı) birden fazla temsilcilik vermekte ve bunlardan birine doğrudan mal vermeyerek, münhasır temsilcisine yönlendirmekte olduğu, bu durumun herhangi bir şekilde rekabetin sınırlandırılması sonucunu doğurduğunun söylenemeyeceği, davacı şirket ile yapılan sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dolayı bir zarar ortaya çıkmış ise, bunun genel hukuk hükümleri ya da ticaret hukuku hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği, dolayısıyla şikâyet edilen teşebbüsün hâkim durumda olduğu kabul edilse dahi, bir kötüye kullanmadan söz edilemeyeceği belirtilerek, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, taraflar arasındaki imzalanan sözleşmeden ve ticari ilişkilerden kaynaklanan anlaşmazlıkların rekabet hukuku kapsamında değil, genel hukuk hükümleri çerçevesinde çözümlenmesi gereği karşısında, davacının şikâyet başvurusunda yer alan iddialar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine dair tesis edilen dava konusu Kurul kararda hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, Elkamet Kunststofftechnik GmbH'nin (Elkamet), davacı şirkete mal vermeyi kesmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiğiinden bahisle yapılan önaraştırma sonucunda soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02.11.2009 tarih ve 09-50/1238-312 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olduğu, 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına girdiği, "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde, hakim durumun, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücünü ifade ettiği, hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hâlinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, anılan maddede bu hâller;

a) Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış hâlinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/540
Karar No : 2016/4242

bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması olarak sayılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesinin 15.06.2009 tarih ve E:2007/8483, K:2009/6652 sayılı iptal kararı üzerine düzenlenen 2009-2-206/ÖA-09-EÖ sayılı önaraştırma raporunun Rekabet Kurulu tarafından görüşülmesi sonucu dava konusu kararla, davacı şirketin şikâyetinin 4054 sayılı Kanununun 6. maddesi çerçevesinde değerlendirildiği, mal vermeyi reddeden teşebbüsün hâkim durumda olması, hâkim durumdaki teşebbüsün uzun süre mal vermekte olduğu müşterisine mal vermeyi reddetmesi ve mal vermeyi kesmenin objektif gerekçelere dayanmaması, teşebbüsün bazı müşterilere mal satarken bazılarına ürün vermeyi reddetmesi, mal vermeyi kesmesinin rekabeti kısıtlayıcı amacı olup olmadığı kriterlerinin birlikte dikkate alınması gerektiğinin ortaya konulduğu; olayda ise, öncelikle hâkim durumdaki teşebbüsün uzun süre mal vermekte olduğu müşterisine mal vermeyi reddetmesi ve mal vermeyi kesmenin objektif gerekçelere dayanmaması koşulunun gerçekleşmediğinin görüldüğü, çünkü iki şirket arasında ortada uzunca bir süre devam eden bir ticari ilişkinin bulunmadığı, diğer yandan mal vermeyi reddetme eyleminin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmesi için ilgili piyasadaki rekabetin azalmasının amaçlanması ve mal vermeyi kesmek için makul bir sebebin olmaması gerektiği, dosya konusu olayda, yurt dışında mukim bir teşebbüsün (Elkamet), Türkiye'de kendi ürünlerinin dağıtımını için biri münhasır, diğeri münhasır olmayan (davacı) birden fazla temsilcilik vermekte ve bunlardan birine doğrudan mal vermeyerek, münhasır temsilcisine yönlendirmekte olduğu, bu durumun herhangi bir şekilde rekabetin sınırlandırılması sonucunu doğurduğunun söylenemeyeceği, davacı şirket ile yapılan sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dolayı bir zarar ortaya çıkmış ise, bunun genel hukuk hükümleri ya da ticaret hukuku hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği, dolayısıyla şikâyet edilen teşebbüsün hâkim durumda olduğu kabul edilse dahi, bir kötüye kullanımdan söz edilemeyeceği belirtilerek, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin uygulanmasında bir teşebbüsün hâkim durumda olması tek başına ihlâl olarak değerlendirilmemekte, hâkim durumdaki teşebbüslerin sahip oldukları pazar gücünün avantajından faydalanarak gerçekleştirdikleri tüketici refahını azaltıcı nitelikteki kötüye kullanma hâlleri Kanun tarafından yasaklanmaktadır. Dava konusu uyuşmazlıkta öncelikle incelenen dönem içerisinde şikâyet edilen teşebbüsün ilgili pazarda %20 pazar payına sahip olduğu ve hakim durumda olmadığı anlaşılmaktadır. Hâkim durumda olduğu varsayımında dahi mal vermeyi reddetme eyleminin; mevcudiyetinin kabulü için hakim durumdaki teşebbüsün uzun süre mal vermekte olduğu müşterisine mal vermeyi reddetmesi şeklinde gerçekleşmesi, mal vermeyi kesmenin objektif gerekçelere dayanmaması, teşebbüsün bazı müşterilere mal satarken bazılarına ürün vermeyi

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/540
Karar No : 2016/4242

reddetmesi, mal vermeyi kesmenin rekabeti kısıtlayıcı amacının olması, mal vermeyi kesmek için makul bir sebebin olmaması gerekmektedir. Davacı tarafından dava dilekçesi ekinde sunulan belgeler incelendiğinde; davacı teşebbüsle şikâyet edilen teşebbüs arasında imzalanan sözleşmenin 9.3.1998 tarihli olduğu, bu sözleşmenin ardından Elkamet firması yetkilileri tarafından davacı teşebbüse söz konusu sözleşmenin imzalanmasından yaklaşık 3 ay sonra gönderilen 2.6.1998 tarihli belgede "...işbirliği yaptığımız birçok kişiden sizin yapılan siparişleri doğru olmayan açıklamalarla etkilediğinizi öğrendik. Bu durum Elkamet'in Türkiye'deki ününe zarar vermektedir. Sizinle aramızda bir sözleşme olduğunu biliyoruz bununla birlikte sizin davranışlarınız iyiniyet kurallarına ve tacirler arası gelenek ve iyi ilişkilere aykırıdır. Bu nedenle bundan böyle artık size doğrudan mal teslim etmeyeceğiz. Mallarımızı bundan sonra sadece Selden firması vasıtasıyla sağlayabilirsiniz..." ifadelerine yer verildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, davacının uzun süre Elkamet'in kendilerine mal verdiği iddiasının doğru olmadığı, Elkamet firmasının ise mal vermeyi reddetmede haklı nedenlerini ilgili teşebbüse aktardığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla; davacının gerek Rekabet Kurumu'na sunduğu şikâyet dilekçesinde gerekse dava dilekçesinde ileri sürdüğü iddialar ile bu iddialara ilişkin yukarıda anılan ve Kurul kararında yer alan değerlendirmeler dikkate alındığında şikâyet edilen teşebbüsün incelenen dönem içerisinde rekabeti ihlâl ettiğinden söz etmek mümkün bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın **REDDİNE**, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 120,50-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.650-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi hâlinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 16.12.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Zümrüt	Dr. Hasan	İlker	Fatih Mehmet
ÖZGÜR	ÖDEN	GÜL	SERT	ALKIŞ

Yargılama Giderleri :
Toplam Harç : 64,50-TL
Posta Gideri : 56,00-TL
Toplam : 120,50-TL

